

Előfizetési árak:

Egész évre 10.—
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy óra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden nap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiac, a városházzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petty soronként 5 kr-ával számítatnak.

A kiegyezési javaslatok.

Debreczen, április 22.

(K—cz.) Az országgyűlés asztalára tegnapelőtt tizennyolcz javaslat lett letéve, melyek arra volnának hivatva, hogy Magyarországnak Ausztriához való viszonyát tíz évre törvényes formák közt szabályozzák.

Elmondhatjuk, hogy egy egész gazdasági reform van ezekben a javaslatokban és négy önálló, de egymással mégis szoros viszonyban levő csoportra oszthatók. Az első csoport a vám- és kereskedelmi szerződést foglalja magában, a második a fogyasztási adók reformját czélozza, míg a harmadik a valuta rendezés biztos vonalait jelöli ki, végül a negyedik a bankkérdést óhajtja a két államra nézve kedvezően megoldani.

A kiegyezési javaslatban benne van a két állam kifejezett és sokszor hangoztatott kívánsága. Különösen a fogyasztási adók rendezése üdvös dolog ezen javaslatokban, mert az már igazán régen vár megoldásra, sokszor sürgetvén azt kormánypart és ellenzék egyiránt.

Ezen a téren javulást várhatunk. A javaslat ugyanis azt mondja, hogy az Ausztriából behozott sör és cukor után fizetett fogyasztási adót vissza fogjuk kapni és így körülbelül három négy millió forint visszatérítésünk lesz. Ez habár, az óriási fogyasztás mellett csekélynek látszik is, mégis vivmány lesz a javaslat elfogadása esetén, mert ez az összeg a mi zsebünkbe marad s nem tűnik el szomszéd testvéreink Danaidák hordajához hasonló kasz-szájába.

A vámtarifa revíziója is ki van mondva a javaslatban. A két kormány ugyanis tanulmányozni fogja ugy Magyarország, mint Ausztria mezőgazdasági viszonyait, s számbavehető nagyobb érdekeit és legkésőbb 1902-ben életbe lépteti a revízió alól kikerülő új vámtarifát.

A valutarendezést is felöleli a javaslat s 1899. új év napján megkezdődik a kötelező koronaérték számítás. Forgalomba bocsátanak öt koronás ezüst és öt-tíz koronás bankjegyeket a mostani ötforintos aranyjegyek helyettesítésére.

Ezen javaslatok igen sok üdvös reformot foglalnak magukban és végrehajtásuk csakugyan mélyreható javításokat fog eredményezni minden vonalon.

Eppen azért kívánatos, hogy ezen javaslatok ne maradjanak sokáig javaslatok, bár sokkal fontosabbak, hogy sem azoknak üdvös eredményeit kocskázthatnánk a gyors letárgyalással. Hányják vessek meg a bíróságok ezen javaslatok minden pontját s csak akkor vigyék plenum elé, mikor azok minden oldalról meg vannak világítva. Egy jól előkészített javaslat ezután, ha előadója gondnal és kellő megokolással terjeszti azt elő, a képviselőház nyílt ülésén is jobb elbánásban és nagyobb figyelemben részesül, mint egy nagyjából előterjesztett javaslat, mely nincs kellőleg átvitatva és átdolgozva. Inkább később jusson a képviselőház elé, mintsem kiméletlenül vitatkozzék felette pro et contra a képviselők zöme.

Üdvözljük ezen javaslatokat, melyek reformot jelentenek, melynek nyo-

mában a legnehezebb kérdések bizonyára sikeres megoldást nyernek.

Kormányunk eddig tanusított bölcsessége azon kútforrás, melyből ezen reményünket merítjük.

— **A kiegyezés és a kormány.** Bánffy miniszterelnök pontosan betartotta a határidőt, mely a javaslatok beterjesztésére meg lett állapítva, magyar részről tehát nincs nehézség, hogy azok tárgyalása megkezdődhessék. Hogy az osztrák parlament kész-e, képes-e erre; hogy a centrifugális és ellentétes elemeket a császárvárosban rá lehet-e birmi a nyugodt és okos tanácskozássra? — oly kérdés, melyet most már gyorsan el kell dönteni. Sok idő az óriási anyag alapos elintézéséhez sem odaát, sem nálunk nincs és a két szerződő fél közt immár a Thun-kabinet a sor bebizonyítani, hogy képes a reichsrathban a kiegyezést keresztülvinni.

— **Igazolt képviselő.** A Várnán megválasztott Rossival István képviselő mandátumát a bíróság, miután a kérvényben felsorolt sérelmeket bebizonyítva nem látta, végleg igazolta.

Országgyűlés.

Budapest, április 22.

Elnök: Szilágyi Dezső.

A kiegyezési javaslatot tárgyalják. Olay Lajos és Pichler Győző felszólalásai után

Bánffy Dezső b. miniszterelnök: T. Ház! Már tegnap nyilatkoztam e kérdésben s azért ma hosszabb ismétlésbe bocsátkozni nem szándékozom. Csak kérem a t. Házat, méltóztassék e törvényjavaslatokat Olay képviselő ur indítványa mellőzésével a tegnap a kereskedelmi miniszter ur által javasolt módon utasítani a bizottságokhoz. (Élénk helyeslés jobbról.)

TÁRCZA.

Leányszöktetés.

Irta: Jablonczay Kálmán.

(Folyt. és vége.)

Közelebb szólítá magához Sándort. Bajtárs!! ugy veszem észre, hogy a szultán nem nagyon bír bennünket, legyél olyan szives, a te lovad még jobban bírja, vedd át tőlem Erzsikét, míg az enyém egy kicsit pihen.

Jól van — nyugodott bele Ferencz. Szorosan rgymás mellé állva, észrevétlenül vette át a drága terhet Kőröndi Ferencz Kardos Sándor öléből.

Ujból vágtatni kezdett, repültek keresztül a hajnali napsugarban fürdő pusztaságban.

A lovak annyira eltikkadtak már, hogy Kardos Sándor azon óhajának adott kifejezést, hogy ha tovább is ilyen örült vágtatásban kell haladni, akkor a Pata-sosi csárdánál meg kell itatniok a lovakat mert azok így használhatatlanoká válhatnak.

Ferencz helyben hagyta ezt. Erzsike még mindig álmodott, a boldogságról, végnélküli szerelemtől.

Megérkeztek a híres Palarosi csárdához, melynek ambitusáról, egy jó táplált

paraszt koresmáros fogadta őket szívélyes jó reggelttel.

A kettős gému kut vájújának megállottak a kimerült paripák és zablájukon keresztül szüresölték a frissen huzott jó ivó vizet.

Erzsike is felébredt és bámulva tekintett körül az ösmeretlen helyen — majd ijedve kiáltott fel — míg szemeiből a forró könny zápor eső módra hullott halvány arcára.

Istenem! hol vagyok, hova hoztak? mit tettek velem!!! zokogá keservesen.

Édes aranyos boldogságom ne sirjon — ne féljen — elvittem én magát az örök boldogság tanyájába, hol az én szerető keblemen feltalálja mindazon üdvöt és menyországot, melyet magános óráimban megalkottam.

Erzsike ragyogó szemeiben azokkal a gyöngyszemekkel, melyek a legvadabb férfi szívet is felolvasztják, bámult Kardos Sándor szerelmes arcára.

Hát édes apám, édes anyám!?

Azok bele fognak nyugodni a megváltozhatlanba és ha kényszerből is reánk adják áldásukat mondá nyugodtan Sándor.

Erzsike — ezen szavak hallása után — ébredt csak a teljes valóra. Nyitott szemmel látta meg egyszerre a rossz tettet, melyet elkövetett.

Fejét lecsüggesztve, teljesen megtörve

borult oda Kardos Sándor kebelére, ki szerelemittasan szorította magához, csupán ennyit rebegett zokogó ajakkal.

Jöjjön a minck jönnie kell. A két egymást megtalált szerelmes az égő szedély tengerében uszva, megfellekedtek a világról meg a környezetéről, még Ferenczről is, ki tollók pár lépésnyi távolságban gyönyörködött. A lefolyt szép jelenetben.

A lovak eleget ittak a hűsítő harmatos vízből, nyugodtan állottak a váju mellett, habos zablájukat annak oldalához dörzsölgetve, majd nagyokat fújtak és esendes pipázásba merültek.

Erzsike, Sándor és Ferencz megindultak a csárda szobája felé, hogy a nagy fáradtság után valami harapni valót vesznek magukhoz.

Alig tettek pár lépést, a fehértől lápok felől szokatlan zsivaly hallatszék, olgan csengő-esörgő hang vegyülete, mintha legalább is egy felharangozott ménes szabadult volna el.

Mind a hárman arra felé hallgatva, némán figyelték a vidéket, a szokatlan zaj mindig jobban közeledett — már ki lehetett venni egy éles szavu csengő hangját, melyet faluhelyen a módos gazdák a lógós lóra szoktak kötni.

Erzsike felkiáltott és összerezenve bujt közelebb Sándorhoz.

Polónyi Géza: Nem reméli, hogy a kormány az ellenzék kívánságát teljesíteni fogja, habár azok a házszabályokból folynak. A javaslatoknak az igazságügyi bizottsághoz való utasítását nem pártolhatja. Ő azt hiszi, hogy a javaslat leplezett módja egy provizóriumnak.

Bánffy Dezső h. miniszterelnök: T. Ház! Nem szoktam örülni annak, hogyha Polónyi képviselő urral egyetértek, mert bevallom, félek, hogy ekkor valami rosszul van. (Derütség jobbfelől.) Mindazonáltal most magam is egyetértek vele és sulyt fektetek arra, hogy ezen kérdés sürgősen, gyorsan és alaposan tárgyalassék. (Helyeslés a jobboldalon.)

De egyáltalán nem értem, hogy akkor, a midőn a kormány a bizottságokhoz való utasítással — hogy ne ismétljem azokat, a miket a kereskedelmi miniszter ur mondott — nem akar a kérdés elől kitérni: a ház gyakorlatának meg nem felelő és megoldásra nem vezető dolgokkal méltóztatnak jönni. (Helyeslés a jobboldalon.) Igenis állítom — és itt nincs szükség utasításra, mert úgy van — hogy a kormány álláspontja az, hogy mielőbb tárgyalassanak e kérdések és annak gyors megoldására törekszik; akarja, hogy ez ügyek a kereskedelmi és gazdasági viszonyokra való tekintettel mielőbb oldassanak meg. Épen azért kérem, hogy ne méltóztassék közbevetett nehézségeket csinálni, hanem a bizottságokhoz utasítani a javaslatokat és ennek értelmében a gyors és sürgős tárgyalást lehetővé tenni. (Helyeslés a jobboldalon.)

A többség elfogadta Dániel báró indítványát. Ezután a Lukács László pénzügyminiszter által benyújtott javaslatokra vonatkozó szavazás következett volna.

A **lelkészi jövedelem kiegészítéséről** szóló törvényjavaslat folytatólagos tárgyalása következik:

Pulszky Agost: Érthetetlen, hogy mondhatja valaki, hogy e javaslat az autonómiát sérti. Ez csak arra ad jogot, hogy a miniszter segélyt nyújtson és ezt bizonyos feltételek mellett megvonhassa. A kormány és Apponyi javaslata között e tekintetben nincs különbség s aki a kormányt korteskedéssel vádolja, az Apponyi javaslatát is azzal vádolja.

Ezután átér Apponyi gróf javaslatára, melynek lényege, hogy az adóztatási

viszonyok is számba véteessenek és ezzel kapcsolatosan rendeztessék a kongrua. Ezt megoldani ma lehetetlen, mert az állam mai pénzügyi helyzetében minden bajt nem szanálhat.

Szónok a törvényjavaslatot, mely a jogegyenlőség elvét először juttatja teljes mértékben érvényre, örömmel fogadja el. (Hosszantartó zajos helyeslés jobbfelől.)

Elnök a vita folytatását holnapra halasztja.

Megtevesztés.

H.-Böszörmény, ápril 22.

Nincs az az üdvös intézmény, melynek termékenyítésre szánt hullámai hamis esatornákba terelve visszas eredményt ne tudnának szülni és nincs az az üdvös intézmény, melylyel ez utóbbi célra több kísérletet tenne a lelkiismeretlenség, mint éppen a sajtóval. Ez áldatlan munkában az ellenzéki sajtó a papir türelmességét végtelenségig kihasználva, mondhatnám monopolistius helyzetet vívott ki magának. Természetes, hogy a kritika, ha a lelkiismeretességet szegletbe dobja, könnyű helyzetben van; mert a támadás és rombolás munkája mindig könnyebb, mint a védelemé és építésé. A könnyebb munka azonban szemben a nehezebbel jogosultság helyett lenéző mosolyt érdemel, ha a negatívum silány teréről a pozitívum felé egy lépést sem bír megtenni. Hát még ha az objectivitas komoly öltönyét letéve a személyeskedés folyton változás maskaráját ölti. Ebben a jelmezjátékban sajnálandó csak a nagyközönség ama része, mely a cifra látszatnak könnyen felül. Pedig csak egy kis komoly meggondolás és jóakarattal kell hozzá s a jelmezen könnyen átláthatunk s a gyarló belső rész egész nevetségességében áll előttünk.

A M. O. ápr. 20 iki számában Bartha Miklós öltötte ezt a maskarát, hogy sok rossz akarattal, kevés belátással boecásson légből egy pár szemfényvesztő pártakettát. A cikkben folyton támadott Tisza Kálmán, nem czélom védelembe venni, mert a mint egyes hangok nem hallatszanak a menyországba, úgy a Bartha ur támadása sem ér fel odáig, hol a Tisza Kálmán nagysága áll; csupán néhány vastag tévedéshez akarok pár reflexiót fűzni, mert a közönség kiesnylését látom abban, hogy

egyes ujság-írók mindenféle alaptalan badarságokkal traktálni merészlik. Az egész ezikken, mint a megtevesztés egyik igen gyenge kísérletén az egyházpolitikai törvények képzelte hatásának és a még ezután életbeléptetendő lelkészi fizetések kiegészítéséről szóló törvény még inkább képzelte hatásának összezavarása van keresztülvive oly erőszakkal, a milyent az ok és okozat logicus és chronologicus rendjén nagyobb merészséggel még alig láttam elkövetve. — A katolikus táborban előállott hitbuzgóság föllendülése nem az egyházpolitikai reformok óta észlelhető, hanem az 1848-ban világgá röpitett szabad szellem hatása nyomán állott elő, mely az egyházat is fel akarta az állami abszolút gyámkodás békójából oldani; másképp nem is lehetne érteni sem az osztrák konkordatutumot, sem a vatikáni zsinat csalhatatlansági dogmáját, sem pedig közelebből azt a rendentiát, mely kormányunkat az 1868 iki garanczialis törvények s az újabb egyházpolitikai törvények előkészítésénél s törvényhozásunkat ezek codifikálásánál vezette.

Igen rövidlátó szem az, mely a református templomok népességének apadását, a kormányok vagy éppen egy államférfi politikai magatartására vezeti vissza. — Sokkal mélyebben fekszik itt az ok, sem mint olyan elesélt szölamokkal megvilágítani lehetne, mint a milyennek az ellenzéki verkliben muzsikálni szoktak. Egy mélyre ható tekintet a kor szellemébe, egy szakértelmes tapintás a kor úterén feltár előttünk egy mélyebben fekvő általános okot, melyben az erkölcsi, vallásos decadentia, hitközöny félelmes egyesülésén minden jó érzés méltán szomorodhatik el.

Végzetesen magyarázza félre az új magyar házasságjog ratióját az, aki abban a katolikus dogma elleni támadást erőlteti; hiszen a kath. házassági dogma egy jotta hiány nélkül úgy áll ma is, ahogy a toidentis decretumokban negyedfélszáz esztendővel ezelőtt concepiáltatott. Tetszésére van bízva bármelyik katolikus hívőknek, hogy a polgári házasságkötést tekintie házasságralépésének egyik stádiumául, avagy nem.

Mélyen elítélendő volna az a kálvinista chauvinismus, mely az egyetemes és egyöntetű jogrend érvényesítésében rejltő magas állami érdeket feláldozná

— Istenem, teremtőm — mondta reszkette — ha jól hallom, az a mi esengőnk... Jönnék utánunk, édes apám üldöz bennünket.

A két fiatal ember ijedt areczsal, meredt szemekkel nézett a közelgő zaj felé.

— Csakugyan az, most már megismertem — kiáltá tovább Erzsike. — Édes apámék jönnek a nyomunkban. — Menjünk, fussunk előle, mert ha itt talál, mindnyájunkat legyilkol... Oh Isten! ki felettünk itélkezel, ments meg bennünket a veszélytől! — fejezé be halálra múlt areczsal Erzsike.

Egy pillantás alatt nyeregbe ugrottak és vágatni kezdtek a pällagi pusztára felé, hova tulajdonképen igyekeztek.

Alig hagyták el egy fél mértföldnyire a patárosi csárdát, annak udvarára a lápos rét felől egy ekhós szekér száguldott be, vontatva három remek nemes ló által. A szekér hátulsó támlás bőrülésén ült mogorva areczsal, őszbeasarodó hajfürtökkel Fehér Mihály uram, a nyírseggel leggazdagabb parasztja. Mellette és a kocsis mellett két felfegyverzett perzekutor.

Az előbbi elvágatott vendégek után bámuló csapláros, még mindig az udvaron állott, bárgyuan fordítá savószínű szemét az ujonnan jöttek felé.

Hé, atyafi! — kiáltá az egyik per-

zekutor — nem jártak erre frissen valami vendégek?

Hogyne jártak volna — motyogá a bárgyu csapláros, kalapját lekapva kopaszodó fejéről, megtisztelve a törvény embereit. — Amarra vágatott el két lovas urfi, az egyiknek az ölében egy szép kisasszony is volt.

Ezek azok — mordult fel ekeseredve Fehér Mihály.

Utána!... hajts, mint a vágatató szélvész... el kell őket fogni, ha mind a három lovas is beledöglük.

A három paripa — a könnyű homoki szekérről ki repült a patárosi csárda udvaráról.

Megkezdődött a pokoli hajsza — elől a leány-rabló ifjak kifáradt lovaikon — kettős teherrel.

Utánok a becsületét megrabló apa — fékevesztett haragjával — fegyveres emberek kíséretében.

Cycheenumi futás volt ez, minőt csak a halálos ijedelem és a bösz gyűlölet teremthet meg.

Sándorék nagy előnyben voltak, nem tartottak attól — ha csak lovaik össze nem rognak — hogy elérjék őket az üldözők.

Ezt tapasztalták a kergetők is, mert erősen ostorozták a fejér tajtékos lovakat.

Sándoréknak még csak negyedóráig kellett eszeveszetten futni, hogy ezénál legyenek. — Ott aztán nyugodtan bevárhatják a döntő esatát.

Az Isten vagy az ördög segélyével átugratták a pällagi határ záró sorompóját — és néhány percz múlva ezénál voltak: beértek a Kardos majorba, melynek tágas udvarán éppen früstökhöz harangoztak a kastély előtt két fa lábón álló haranggal.

Leugrottak — már összeesni akaró fáradt lovaikról és a végkimerült Erzsikét Sándor az ölében — mint egy gyermeket — bevitte a lakszobába, rábizva az öreg gazdasszony gondjaira.

Ok pedig esata készen — a kastély előtti virágos verendán várták az ellenséget.

A esengős szekér szintén beért már a pällagi határra — irányt sehol sem vesztitve tartottak egyenesen a Kardos major felé.

Sándor és Ferencz — az álmatlan éjszaka — után ösztönszerűleg is teljes elszántságot éreztek ereikben, nyugodtan néztek a közelgő veszély elé Fehér Mihály uram ekhós szekere oda vágatott a kastély bejáratához.

A három ló mintha leszögezték volna hirtelen megállott.

Fehér Mihály kezében egy két

annak a kétes értékű haszonnak, mely a kath. házasságjog szigora folytán, hitsorsosaink számát néhány áttért hívővel szaporítja.

A mi az M. O. „Kálvinista eredmények“ című ezikkének önkormányzatunk hanyatlására és a Kálvinizmusra vonatkozó megjegyzését illeti, azokat csak is a merő tudatlanság irhatta úgy meg. Valjon hol és mely ponton adott fel önkormányzatából ev. ref. egyházunk? Vagy talán az autonómiát nem fogjuk olyan szabadságnak értelmezni, melyet az államhatalomnak bármely néven szervezendő esimen érinteni nem szabad? Hiszen így állam volnánk az államban. Mindkét újabb zsinati törvényünk az önkormányzati eszme alapján építi fel egyházunk szervezetét s ebből tudomásom szerint sem a papíron, sem az alkalkalmazásban nem vesztettünk semmit. Vagy tán Bartha Miklós a congruatörvény hatását prófétailelekkel anticipálja? Nem valami erős providentia. Ennek a törvénynek vagy mondjuk még javaslatnak az a paragrafusa, melyben valamit nagy nehezen felfedezhetnénk valamieskét az önkormányzatba benyúló miniserialis jogból, a mi magyar hitet valló egyházunkra alkalmazást nyerend; mert szégyen még csak gondolni is arra, hogy lelkészeink sorából valaki államellenes magatartással szennyeznék be magát. A presbiteri rendszer is fennáll nálunk józan centralisatióval mérsékelve, a hogy kezdettől fogva volt is. Ennek centralisatióknak szüksége életszükség mindenütt, a hol a presbiteri rendszert követő egyház között van ékelve egy nagyobbak, hatalmasabbak; mert az erőknél némi tömörítése nélkül a divide et impera törvénye szerint igen könnyen elpárologna a mi erőnk a környező kath. légkörben. — Amde a presbiteri rendszert sem tekintjük mi úgy, a mint a M. O. ezikke, a kálvinizmus életforrásának: mélyebben és magasabban fekszik az benn Krisztus evangéliumában és csak sért bennünket az a ki egy merev rendszerben látja állani a mi hitünknek életforrását.

Végül még pár szót a lelkészi fizetés megemeléséről, melynek országgyűlési tárgyalás alatt levő törv. javaslatával a M. O. ezikkének írója ott bujkál a sorok között. Hogy „a hitéletnek kevés összefüggése volna a lelkész fizetésével“, nem mondhatnám; mert bizony igénytelen

nézetem szerint a legtöbb lelkészi állás a nyomoruságos dotatiója az az ok, melynél fogva theológiáink rohamosan néptelenednek. Ma pedig ennek folytán gyülekezeteink pásztor nélkül maradnak csak az Isten kiváló kegyelme fogja megőltalmazni a kor szelleme által amugy is nagyon megcsappant hitéletet. A „mezitlábos püspökök“ kora lejárt: azóta lényegesen átalakult a világ képe: mások az igények, más a felfogás, más a világnézet. Ma egy mezitlábos püspöktől, mint cynicustól orrfintorítva fordulnának el az emberek. A haladó társadalom napról-napra több követelménnyel lép tagjai elé sa ki azoknak eleget nem tehet alámerül a hétköznapi iszapjában. Nem tagadom, hogy az élő hit ne volna ma is munkás a szivekben; de azért fantasztikusnak tartom azt az állítást, hogy az egyház tagok „bűszkén viselik“ az anyagi terhet. Bizonyos fokig igen; de a sok mindenütt csak sok. A bűszke teher viselésnek hangos és siralmas csafolata: a súlyos terhek miatt panaszok és hithagyó egyháztagok s a sok lerongyosodott kálvinista lelkész.

Gyors segélyre van itt szükség, a mit legalább a létminimum határáig Istennek hála s az irányadó köröknek dicseret, már nem sokára megkapunk. — Bizony a kath. táborban fellendült hitbuzgóság is alább hagyja lángjaival, ha azokat anyagi gondoktól felmentett s magokat tisztán a hívek lelkigondozására szentelt erős phalanxa a vallás szolgáinak nem cserélné.

Legvégül Bartha M. urnak és a hozzá hasonlóknak azt tanácsolom, hogy hagyják el fontos kérdéseknél a személyeskedés selejtes, áldatlan munkáját, melylyel másokat is magukat is megtévesztik; mert az ilyen munkának hatása rendesen ellenkező, mint a minő elérni céloztatik. Keressék a mélyebb, általános okokat s a bajok áldásos óvszeret keményen megkísérteni ne igyekezzenek. Más különben Isten őrizze meg pártfogásuktól a magyar kálvinista egyházat.

Dr. Baltazár.

Egy multszázadbeli hírlapból.

Mindenesetre érdekes és szórakoztató dolog volna a mult század hírlapjait lapozgatni, ha ugyan az akkoriban még

bölcsőjében levő sajtó zsenge termékei egyáltalában reánk maradtak volna. Németországban, mely a könyvnyomtatás hazája és a hol a sajtó is legkorábban virágzásnak indult, maradt ugyan néhány ilyenfajta emlék, de csak szórványosan és ritkán érdekes tartalommal. Annál érdekesebb tehát az a kivonat, melyet a német lapok a Konstanzer Zeitung nyomán egy 1779-ben megjelenő Donaueschinger Wochenblatt nevű újságból közöl, s a mely érdekesen vázolja és ismerteti az akkori kor műveltségi viszonyait.

Az említett lap egyik közleményéből kitűnik, hogy már akkoriban ismertek egy távbeszélő apparátust, a melyről a következőket írja:

„Hr. Christin, egy svájci egyén, ördögös szerszámot készített, melylyel gondolatainkat messze földre továbbíthatjuk. Így pld. az uralkodó minden akadály nélkül rezidenciájából osztozathatja parancsait táborban levő hadseregének és egy óra mulva feleletet is kaphat. Ha a tudós urak ilyen rohamléptekben haladnak a tudományok országútján, idővel még titkainkat is kilophatják majd sziveinkből és saját tarisznyájukba rakhatják . . .“

Egy másik közlemény új szerkezetű löfegyverek készítéséről ad hírt:

Egy Brüsszelben élő mechanikus olyan puskát készített, melylyel nyomban a töltés után lehetünk; Bécsben pedig egy órák mestere szélpuskáját kelt feltűnést, mely tizenötötör lö egymásután. Az utóbbi feltalálója a császártól 700 forintnyi penziót kap, mely összegnek fele majdán özvegyére is átszáll. A gyilkoló szerszámok sorában páratlanul áll egy Angliában élő német alchimista találmánya. E tudós alchimista boszorkánykonyhájában valami újmódi mérgek készült, mely mozsarakba és ágyukba töltve, az első néhány lövés után hadseregeket pusztít el egyszerre. Az angol hadügyminiszter, a kinek az új találmányt felajánlották, visszatartotta ezt, még pedig nem a kolosszális ára miatt, hanem azzal az indoklással, hogy az ilyen szörnyű és embertelen találmány szerzője megérdemelné, hogy saját magát kössék az új löporral töltött ágyu elé. Ebből azután megtanulhatjuk, hogy az akkori kor

esővíz pisztollyal kiszállott a magas oldalú székéből. — Sasszemeivel befutva az egész major udvarát, tekintete a verendán ülő két ifjút is feltalálta.

Higgadt gyors lépésekkel sietett feljűk.

Ferenc és Sándor némán halogatva várták a közeledőt.

Fehér Mihály átlépte már a veranda utolsó lépcsőjét is — mikor szembe találta magát leányának elrablóival.

Arzából kikelve fogta rájuk felhuzott ravaszú pisztolyát, majd földöntuli hangon ordította:

— Hol van a leányom?

E szavakra Kardos Sándor felugrott üllő helyéből — és hajadon fővel — egész fegyvertelenül szerényen közeledett a bűsz apa felé.

Majd a mikor a pisztoly esőve egész a homlokát érintette és annak tátongó esővébe higgadtan nézett bele — megszólalt:

Nálam.

Fehér Mihály ettől a határtalan bátorságtól egész lefegyverezve már csendesebb hangon kérdezte:

Mért van az urnál?

Mert a szivem mélyéből szeretem őt, és másképp nem reméltem feleségemmé tehetni — ha előbb el nem rabolom. —

Mint tisztességes kérés Fehér nram elutasított volna.

Fehér Mihály karja, melyben a töltött pisztolyt tartá, kezdett lassan alá hanyatlani. Fenti elmondottak, egy eddig még nem érzett hirt penditetek meg fagyos szívében.

Hirtelen átfutotta gondolataival az egész eselekményt, és paraszt észszel bírálgatni kezdte azt.

Hátha csakugyan szeretik ezek egymást. Hátha az urfélének is van szíve? hát ha az ő leánya enélkül az urfi nélkül boldogtalan lenne?

Majd rá mereszti szuró szemét Kardos Sándorra és szigorúan kérdé tőle: Komolyan szereti az ur a leányomat? Szeretem egész lelkem szerelmével. Hát a leányom szereti az urat?

Kérdezze meg bátyám ő tőle magától, ide hívom azonnal. . .

Nem kellett Erzsikét hívnia, ott hallgatódzott ő az öreg gazdasszony szobájából, és a mikor észre vette édes apjának kedélyváltozását, oda repült lábai elé, és térdeit átkulesolva rebegett:

Edes apám!! Bocssás meg, én is nagyon szeretem Sándort, nélküle megölné a bu, a fájdalom.

Fehér Mihály már zsinóros dolmányában úgy állott ott, mint egy üdvöt vagy kárhozatot osztó arkangyal.

Majd szeméit, hol az egyiken, hol a másikon legeltette, bajusszát meg-meg pederítve, odalépett Kardos Sándorhoz, és megfogta a kezét, lassan oda vezette térdelő leányához — mondá!

Ide figyeljen az ur! Azt mondják, hogy szeretik egymást, igaz szerelmmel. Jól van, nem bánom, az Isten rendelte ezt így. — De azt a füle dobására írja fel, hogy ha a leányomnak csak egy keserű könny hullását is okozza, akkor én az urat. . . . igen akkor az én az urat nem fogom úgy szeretni, mintha azt a jó kis leányt nagyon boldoggá teszi.

E szavak után a két szerelmes egymást hosszan átkarolá és forró hosszú csókban felolvastották a kiállott fáradságot és ijedelmet.

Fehér uram mosolyogva nézte a gyermekek ömlengéseit, majd szeméit kifáradt lovai felé fordítva — csak ennyit mondott: Ezért bizony kár volt ezeket a szerény lovakat így megzavarni.

Köröndi Ferenc a veranda egyik szegletében rokonszenvének egész érzetében, élvezte a boldogság hirtelen megvalósulását.

*

Kardos Sándor még mai napon is boldog és szerencsés az ő elrablott aranyos Erzsikéjével.

hadügyminiszterei még a századvégi felfogás szerint csodálatosan naiv emberek voltak.

A Donaueschinger Zeitung, mely a katolikus államban jelenvén meg, érdekes tükre az akkoriban lábrakapó Jozefinismusnak is. Legalább erre vall az alanti hír gunyolódó hangja.

Sevillában egy állítólagos boszorkányt égettek el, a ki — hír szerint — tojásokat rakott. A spanyol papok alighanem — tudós létükre — tyukot néztek boszorkánynak. Mi mindent nem tesz az ember a nép bolondítása céljából!

Mindezeket eredetiségre felülmulja — egy hosszabb közlemény, mely Fulda hercegség törvényeivel foglalkozván, a következő passzuson akad meg.

Ha a férfi neje papuskormányja alatt van és szomszédai szemeláttára tőle megvertetik, háza lerontassék és a hercegi inasoktól szégyenszemre megkorbácsoltassék. E radikális intézmény a férfiúi gyávaság megbüntetését tűzle ki céljául.

SZÍNHÁZ.

* **Ováció Fenyérinek.** Tegnap este a Gésák operettet ismételték meg színházunkban kevés számu közönség előtt. Az a közönség azonban, amely megjelent felhasználta az alkalmat, hogy a vidéki színészet egyik oszlopos tagjának *Fenyéri Mór*nak szorgalmáért, ambíciózus törekvéseért, melyet az egész idényen lankadatlanul tanusított elismerését kifejezze. Koszorut és öt peccés levelet adtak föl neki és művészi játékát tüntető taps kísérette egész estén keresztül. Szentes a Vunesi szerepébe jól megállotta helyét.

A spanyol-amerikai háboru.

Budapest, április 22.

A spanyolok készülődései.

Madrid, április 21.

A kortez megnyitó ülése után a miniszterek rendkívüli miniszterthnácsra ültek össze. Ezután Sagasta miniszterelnök a hozzá intézett kérdésekre kijelentette, hogy a kormány Mac Kinley ultimátumára vonatkozólag még nem kapott hivatalos értesítést. Woodford az Egyesült Államok követe még nem kérte utlevelét. A miniszterelnök hozzátette, hogy a minisztertanács kizárólag háborúval és a szárazon és vizen való hadi készülődésekkel foglalkozott. A határozatokat azonban titokban tartják.

Az amerikai kormány elvei.

Washington, április 20.

A kormány közzéteszi, hogy a háboru kitörése esetében szem előtt tartja a következő elveket:

1. Semleges lobogó megvédi az ellenes javakat, — kivéve a hadi dugarut.
2. Semleges javak — a hadi dugarú kivételével — nem kobozhatók el még ellenes lobogó alatt sem.
3. A blokád csak úgy kötelező, ha tényleg keresztül van vive.

Amerika készülődései.

London, április 21.

Daczára annak, hogy a háboru már két hét óta fenyeget, az amerikai kormány távolról sem készült el a hadi előkészületekkel, úgy kubai katonai expedícióról ma még szó sem lehet. Kubára 50.000 embert szándékoznak küldeni.

NAPI HIREK.

— **Fényes esküvő.** *Dégenfeld József* gróf, Debreczen sz. kir. város és Hajdumegfye szeretett, népszerű főispánjának családjában nagy ünnepély készül. A család egyik szemefénye, a bájos, ifju *Dégenfeld Anna*, comtesse április 26-án délelőtt lép oltár elé egy előkelő régi magyar család sarjával, a rokonszenves, deli, nagyműveltségü *László Elemér* tengerész sorhajó-hadnagygyal, a ki a delegáció mult évi ülésén, mint a tengerészeti ügyek előadója tünt fel ritka, széleskörü műveltségével. Az egyházi szertartást *Kiss Áron* ev. ref. püspök végzi, a polgári házasság kötésénél pedig *Simonffy Imre* polgármester fog közreműködni. Az ifju pár a házasságkötés napján Budapestre, onnan pedig Pólába a vőlegény jelenlegi lakóhelyére utazik.

— **Előléptetett postatisztek.** A kereskedelmi miniszter egy sereg posta- és távirda tisztet léptetett elő, ami magasabb fizetéssel jár. A debreczeni posta- és távirda hivatal kedvelt népszerű főnökének *Csath Zsigmond*nak fizetését eddig élvezett személyi pótlékának meghagyása mellett 1600 frtról 1800 frtra emelte. Magasabb fizetési fokozatba lépett elő *Kolber Sándor* főtiszt is. A posta és távirda elnök igazgatója a X. fizetési osztály 3. fokozatába vagyis tisztekké léptette elő, *Tischu Molnár János*, *Buzás György* és *Lénárt József* posta- és távirda gyakornokokat.

— **Költözködők figyelmébe.** Többen azon kéréssel fordultak lapunk szerkesztőségéhez, vajjon szabad-e az idén május 1-én, mely vasárnapra esik — költözködni? Mihez tartás végett közöljük, hogy a vasárnapi munkaszünetről szóló 1891-ik évi XIII. tez. nem szól a költözködéstről, de megengedi a hordárok és targonezásoknak (1891. XIII. tez. III. 7. p.) a munkát. Legjobb tehát ha a költöztetők (butorszállítók, targonezások, hordárok) szóbelileg fordulnak költöztetési engedélyért a rendőrfőkapitány urhoz.

— **Épül a városi bérház.** *Stahl Géza* főmérnök tegnap terjesztette a tanács elé a kisujtcazi bérpalota építési versenytárgyalásának föltételeit. E szerint a zárt ajánlatok máj. 17-ig lesznek beadandók. Az előirányzott költség 161,825 frt. Együttal a Vargaszin lebontásának elrendelését is kéri a főmérnök, amit házilag eszközölnék és május 2-án kezdik meg azt. A régi Debreczen ez ódon emlékének napjai tehát ugyancsak megvannak számlálva.

— **Az erdélyi arisztokrácia kiállítása.** Régi terve az erdélyi főuraknak, hogy az őseik után fennmaradt emlékeket, ereklye tárgyakat, a nagy közönségnek bemutatja. Egy ily ügyesen összehozott kiállítással Erdély dicsőséges küzdelmekben gazdag történelmének lapjai tétetnek szemlélet tárgyává. Most, a Mátyás király emléksobrának leleplezési ünnepe kedvező alkalmul kínálkozik erre. Megindult az eszmecsere ez irányban s valószínű, hogy a szót tett fogja követni. Az erdélyi arisztokrácia a király kolozsvári látogatása alkalmával is megmutatta, hogy a főuri bandérium szervezésével és külső kiállításával olyasmit produkált, a milyenhez hasonló t e században még koronás fők sem igen láttak. Szép lesz az erdélyi arisztokrácia kiállítása is. Az eszme, melyet koltói *Teleki László* gr. vetett fel, minden körben feltűnést és rokonszenvet keltett.

— **Eltűnt kereskedő.** Városszerte feltűnést keltett a következő eset. *Droppa J.* ismert régi kereskedő hétfőn hajnalban eltűnt a városból. *Droppa* rövidáru kereskedő a főpiacon. Szorgalmas, jóra való embernek ismerték. — Levelet hagyott hátra, amelyben azt írja, hogy anyagi zavarok miatt távozik el. — Egyenkint megírja, hogy mi történnék minden egyes gyermekével. Valamennyi pénzt is hagyott hátra. Családjá, csak hétfőn reggel vette észre eltűnését, amikor üresen találták az ágyát. Azonnal jelentették a hatóságnak. Másnap *Tisza-Polgárról* levelet irt *Böhm* könyvvezetőnek, hogy aranyórája és két levele a fali óra tetején van. Arra kérte, hogy ezt a fiának adja át. A hatóságazonnal táviratozott *Tisza-Polgárra*, ahonnan az a válasz jött, hogy *Droppa* már nincs ott. Azt hiszik, hogy a boldogtalan ember öngyilkos lett.

— **Uj csendőrörsök.** A miniszter Hajdumegyében uj csendőrörsöket állított fel: Szováton gyalogörsöt 6 csendőrrel, az egyeki lovasörsöt Csegére helyezte át és Egyeken gyalogörsöt szervezett.

— **Hitelesítő közgyűlés.** Ma délelőtt 11 órakor hitelesítő közgyűlés volt *Dégenfeld József* gróf, főispán elnöklésével.

— **A Csokonai-kör felolvasó ülése.** Említettük, hogy a Csokonai-kör április havi fölolvásó ülése ma délután van. Az erről szóló meghívó a következő: Meghívó a „Csokonai-kör 1898. évi április hó 22-én, pénteken délután öt órakor, a város háza nagytermében tartandó felolvasó-ülésére. Tárgysorozat:

1. *Családi-kör.* Irta és fölolvassa *Zalai Márk*.
2. *Levél ária.* (Rip Van-Winkle operettéből.) Népdalok. Énekli *F. Kállai Lujza*, a debreczeni színház művésznője.
3. *Apróságok az örök városból.* Szabad előadás *Sinka Sándortól*. Debreczen, 1898. április hó 18 án.

A „Csokonai-kör” elnöksége.

A kör tagjai és hozzátartozóik tagsági jegyeiket használhatják. — Tagsági belépésre szóló jelentkezések a pénztárnál kitett iven az ülés elején is elfogadtatnak. Évi tagsági díj 2 frt, beiratási-díj nincs. — A kik a körnek nem tagjai, az ülésre *Tóth Béla* pénztárnok gyógyszerárában vagy este a pénztárnál belépti-jegyet válthatnak ára 20 kr.

— **A Kreith Béla gróf muzeuma.** Budapest fő- és székváros megengedte *Kreith Béla* grófnak, hogy muzeuma a műcsarnokban megmaradhat ideiglenesen, míg a fővárosnak szüksége lesz a helyre. A közgyűlésen *Kasztor* br. figyelemreméltó érvekkkel támogatta azon véleményét, hogy ezen muzeum nem közigazgatási, hanem országos muzeumba való. A német báró véleményét ajánljuk azok figyelmébe, kik mindenáron meg kívánják venni a muzeumot Debreczen sz. kir. város részére.

— **A vonat tetején.** Sokan emlékezhetnek még *Zeitung Hermann* nőszabóra, aki utiköltségek megtakarítása szempontjából ismételve tett nagyobb utazást *Párisba* és *Bécsbe* egy ládában. *May Gyula* tegnapelőtt az olesó utazás problémáját egyszerűbb eszközökkel oldotta meg. — *Ladányból* *Szolnokra* akart utazni. Akaratának nagy akadály volt erszényének abszolút üressége. *May* úgy küzdötte le ezt az akadályt, hogy éjnek idején kileste

a tehervonatot és nesztelenül felkapaszkodott az egyik kocsitetejére s ott szerényen elhelyezkedett. Minthogy utitársak nélkül szűkölködött, az unalom ránehezedett lelkére és elaludt. Mikor a tehervonat a szolnoki pályaudvarba berobogott, ott találtak egy ócska köpönyegbe burkolódzva s egészséges álomba merülve. — Gyöngédtelenül fölriasztották s egy rendőr közbenjöttével a városházára szállították. Az elfogott utazó töredelmes vallomást tett. Kijelentette, hogy nem hiu bravur-hajlamok vitték a kocsitetejére. Azért mászott oda, mert nem volt pénze. Bevallotta egyúttal, hogy nem ez volt az első útja a gőzös kakashűtőjén. Egy alkalommal hasonló módon utazott Budapestről Bécsbe, anélkül, hogy észrevették volna. A magasban utazót letartóztatták.

— **A krajczár tragédiája.** A krajczár napjai meg vannak számlálva. Megkondította élete fölött a halálharangot a pénzügyminiszter, aki kimondta, hogy június 30-ik napján kivonandó a forgalomból. Így a krajczár is a régiségek közé kerül és ezután a fillér járja. Az említett miniszteri rendeletről a városi tanács következő hirdetménye értesít:

A Nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszter urnak 40918. számú rendelete folyán közhírré tétetik, hogy az ausztriai értékű egy kros és fél kros réz váltópénz a magánforgalomban csak 1898. évi június hó 30-ig fogadandó el, az állampénztáraknál és hivataloknál pedig csak 1899. évi december hó 31-ig fogadhatnak el s hogy 1899. évi december hó 31-ike után azok sem névértékükben, sem anyagi értékük megtérítése mellett többé sem fizetesképpen el nem fogadhatnak, sem be nem váltatnak.

— **Meghívó.** A debreczeeni szállodások, vendéglősök, kávéosok, korezmárosok, pinczerek és kávésegek 1898. évi május hó 12-én, a nagyerdei „Dobos” pavillonban, a kongresszusi vendégek tiszteletére zártkörű majálist rendeznek. — Belépti díj 1 frt. Családjegy 4 személyre 3 frt. Kezdeté este 9 órakor. Jegyek elere válthatók a „Bika” és „Hungária” kávéházak főpinczéreinél. Zenész: Magyar Testvérek zenekara. Felülfizetések köszönettel fogadhatnak s hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Ebéd — 8 krajczárjával.** Ha Finkler bonni tanár találmánya beválik, valószínűleg sokkal könnyebb lesz az élet, a kenyérharez sem lesz olyan éles az emberek között, mert a mesterséges *fehérnye* által 8—9 krajczárjával előállíthatni egy ebédet. Finkler tanár már régebb idő óta figyeli, hogy az alsóbb néposztály élelmezése meglehetősen hiányos, gyarló. Főképp a fehérnyét kénytelenek a szegényebb emberek gyakran nélkülözni. — Ép ezért Finkler tanár minden törekvését oda irányította, hogy egy olcsó, fehérnye-előállítási módot találjon s így ezt a fontos táplálék-alkatrészt a szegényebbek számára is könnyen hozzáférhetővé tegye. Törekvéseit végre siker koronázta; hosszú fáradozás, kísérletezés után sikerült neki ugyanis kémiai uton fehérnyét előállítani, mely teljesen ment mindennemű kártékony hatású anyagtól s így valódi áldás a szegény népre, melynek a kemény, megfeszített munka folytán oly nagy szüksége van albumenre.

Finkler tanár számítása szerint naponként 87.75 gramm *fehérnye* jut egy felnőtt emberre rendes körülmények között. Finkler 12 állam hadseregében tett erre nézve kísérleteket s ezeknek eredménye a fenti átalány. Nagyobb megérőltetés, hadgyakorlat, háboru esetén 108.45 gramm *fehérnyét* kapnak a katonák. Finkler szerint azonban ez igen kevés, mert egy felnőtt embernek 112.45 gramm *fehérnyére* van szüksége naponként. Finkler tehát arra fektette a fősúlyt, hogy ezt a fehérnye-hátralékot a mesterséges fehérnyével pótolja.

A gyakorlatban könnyen kivihető, mert rendes étkezés mellett fehérnyeanyag hozzávegyítésével be lehet tartani. A gazdasági előny főképp abban rejlik, hogy *nagyobb fehérnyeanyagok olcsóbban lesznek előállíthatók.*

Az újdonságot Finkler *tropon* nak nevezte el s ennek az újdonságnak, ha jól beválik, óriási hatása lehet a jövőre. A tudós professzor előadása szerint minden egyes hus-hozatalnak 5%-át lehet megtakarítani, ha az ember kevesebb húst hozat s a hiányt *troponnal* pótolja. Így egész ebédeket lehetne előállítani 9-10 krajczárból.

— **Lelkés választás.** A nagyváradi ág. ev. egyház Materny Lajos főesperes és Oszterlám Armin elnöklése mellett egy hangulag Materny Imre helyettes papot választotta rendes lelkeszvé.

— **Vendéglősök, kávéosok, pinczerek kongresszusa.** A szállások, vendéglősök, kávéosok, korezmárosok és pinczerek május 11-én és 12-én Debreczenben országos kongresszust és nyugdíjgyesületi alakuló közgyűlést tartanak. — A kongresszust a debreczei bizottság rendezi, melynek diszelnöke Boczkó Sámuel rendőrőrkapitány, vezető elnöke Bokross Károly. — A kongresszus tagjait Debreczenben május 10-én szállásoló bizottság fogadja, ugyan e napon este fél 8 órakor fátylasmennettel tisztelegnek a hatóságok fejeinél és fél 9 órakor ismerkedési est lesz az Angol királynő-fogadóban. Május 11-én reggel 8 órakor kezdődik a kongresszus a Bika-fogadó disztermében. A tárgysorozat ez:

1. Megnyitó beszéd, mondja Boczkó Sámuel diszelnök. 2. Elnöki székfoglaló beszéd, mondja Bokross Károly, a kongresszus vezető elnöke; és a kongresszus tisztikárának kiegészítése. 3. Egyesületi kiküldöttek megbízó leveleinek átvizsgálása. Hárszabályok fölolvása. 4. 1897. évi július hónap 8-án tartott országos kongresszus X. szám alatti határozata értelmében a szállodások, vendéglősök, kávéosok, korezmáros-ipar és az iparágak alkalmazottai foglalkozásának képzéséhez kötéso tárgyban kereskedelmi miniszter urhoz fölterjesztendő memorandum elfogadása. Beterjeszti: Benedek János dr. 5. A főntartó bizottság beszámolója. Mondja: Nérey Dezső, a főntartó bizottság elnöke. 6. A kongresszus berekesztése, átalakulása szervező közgyűléssé. Előadó Solti Ödön dr. ügyvéd, orsz. nyugdíjgyesületi jogtanácsos. Választások, választmányi székhelyek megalapítása stb. indítványok. Záró-beszéd. Mondja Benedek János dr. ügyvéd, ipartársulati jogtanácsos. Délután 2 órakor szünnet. Délután 4 órakor a kongresszus folytatása. Este 8 órakor bankett a kongresszus tagjai tiszteletére a Bika-szálló disztermében. Május 12-én reggel 9 órakor a tanácskozás esetleges folytatása, aztán megnézik a város nevezetességeit, meglátogatják az ipartelepeket, kirándulnak a Margit-fürdőbe s a Nagyerdőre, esetleg a Hortobágyra. Este nyolcz órakor majális a nagyerdei Dobos pavillonban.

— **Rövid hírek.** Erzsébet királyné *Kissingben.* A királyné az idén a nyarat Kissingben fogja tölteni. A királyné a jövő héten utazik nyári üdülőhelyére. — **Földcsuszamlás.** Prága közelében a leitmertzi kerületben földcsuszamlás történt. 23 holdnyi terület indult meg. A csuszamlások sok kárt okoztak. — **Dombóváron** Süli János nyolcz éves fiu petroléumot töltött a fára, a mely nem akart jól égni, miközben a petroléum-kanna felrobbant s a fiu tüzet fogott és összeégett. — **Öngyilkosság.** Hegyi Zsigmond újvidéki születésű 38 éves ügynök, a nyomor miatt öngyilkosságot követett el. — **Nagy tűz.** A bécsi büzzen óriási tűzvész pusztított. A tűz 200.000 frt kárt okozott.

x **Nagyváradi**—Szöllösi gőzsörgyár lapunk mai számában megjelent hirdetésére felhívjuk a n. é. közönség figyelmét.

x **Felhívás!** Mindazok, kik makacs esuzos és közsvényes bántalmakban szenvednek s hiába használtak szereket avagy gyógyfür-

dőket, küldjék be ezimeiket Zoltán Béla gyógyszerárának (Budapest, Széchenyi-tér) s ingyen megkapják a csodahatású dr. Johnsen kenőcs használatának leírását. E szer hatása kitünő, mert még a legrégebb esuzos és közsvényes bajokat is bizton meggyógyítja.

Gyászrovat.

— **Halálozás.** Márk Ferencz. I. éves joghallgató, Márk Endre kollegiumi ügyész unokaöccsese hosszas szenvedés után élete 19-ik évében elhunyt. A joghallgatók egy szeretett barátot veszítettek benne. Aldás emlékére!

Törvényték.

Elzüllött ifju.

A debreczei kir. törvényték ma egy intelligens ifjut ítelt el közönséges büncselekményért. Ifju R. F.-t, egy országgyűlési képviselő elzüllött fiát. — A tiszteletreméltó család, amelyből az elítelt ifju származik mindent elkövetett, hogy visszatartsa a lejtőtől. Azt mondják nem sorozható a teljesen romlottak közzé és így még van remény, hogy megtörik, magába száll és a javulás útjára lép.

Ifju R. F. Boszniából, ahol katonáskodik, jött ide és egyenruhában jelent meg a bírák előtt, ahol atyjának egyik jó barátja Rátkay László az ismert író és országgyűlési képviselő védte.

A tárgyalásról a következő tudósítás számol be:

A törvényték tagjai voltak: Igyártó Sándor törv. elnök, szavazó bírák: Oláh Miklós törvénytéki bíró és Tóth Aurél dr. albíró.

A vádhatóságot Gáll Endre dr., a védelmet pedig Rátkay László dr. orsz. képviselő képviselte.

A tényállás az, hogy R. Ferencz volt joghallgató 1896. szeptember 4. és 5. virradó éjszakát Szűcs Ferencz szováti bíró lakásán töltötte. Reggelre eltűnt 100 frt lopott pénzzel. Elfogták és vizsgálati fogságba helyezték, de egy hónap mulva szabadlábra helyezték.

Elnök kérdéseire vádolt azzal védekezik, hogy be volt rugva.

A vád- és védelem meghallgatása után a törvényték a vádoltat *négyhavi fogházra ítélte és a kár megtérítésében marasztalta el.*

Az ittasságát enyhítő körülményül számították be. A vizsgálati fogságot szintén betudják a büntetésbe.

Ottó bajor király ifjukori szerelme.

Mint Münchenből jelentik, a szerencsétlen bajor királynak, Ottónak állapota nagyon rosra fordult. Elméje elhomályosult s alig van rá remény, hogy valaha is visszanyerje szelleme egykori épségét.

Nincs nap, hogy Fürstenried kastélyból hol a nagy beteg uralkodó napjait az örültség kintzó gyötrelmei, majd tökéletes apathia lesújtó bambaságában tölti, távirati tudósítás ne menne a világ minden részébe. Mert nem csudán Bajorországban, hanem messze földön mindenütt mély részvétellel és érdeklődéssel vannak a boldogtalan uralkodó iránt.

Egy német lap legutóbbi száma érdekes dolgot közöl a szerencsétlen ifju korából a mily megható, oly érdekes is.

A történet — melyet egy ismert magyar mágnás, aki az 1867-es években követési tanácsos volt a müncheni királyi udvarban — beszélt el bizalmas körben, mely a következő:

A müncheni arisztokrácia 1867. évnek tavaszán a városhoz közel fekvő erdőben afféle pikniket rendezett. E mulatságon Ottó bajor herceg, akkor még trónörökös is részt vett. De részt vett a mulatságon a 17 éves gyönyörű L. grófnő is, — kibe Ottó az első látásra halálisan beleszeretett. Mikor a fényes társaság estebédhez ült, Ottó a gyönyörű kontesz mellé került s természetesen a gyöngédség és udvariasság minden jelével elhalmozta őt. Ugy látszik a fiatal koronaörökös sem volt közönyös a kontesz előtt, sőt inkább nagyon is jó szívvvel fogadta a rokonszenves külsejű fiatal herceg udvarlását. Az étkezés után a két fiatal karöltve sétára indult az erdőbe. Nagyon sokáig oda maradtak s a grófnő atyja nyugtalankodni kezdett. Szolgákat küldött hát az erdő minden részébe, hogy a fiatal párt megkeressék. Megis találták őket egy tisztáson, hol egymás mellett ültek és számóczát ettek, a mely gyümölcseivel Ottó kalapja színültig tele volt.

Az idyllnek természetesen vége szakadt — örökre. Ottó Münchenbe ment, a grófnőnek pedig zárdába az irgalmas nővérek zárdájába kellett mennie, a hol mind máig bent is maradt.

A magyar mágnás ez elbeszéléséhez a mondott lap a következőket fűzi: Ottó király az utóbbi héten majd mit sem evett. Ez annál aggasztóbb jelenség volt orvosaival szemben, mert a nehéz beteg különben kitűnő étvágygyal bírt. Most ezelőtt vagy három nappal — nem akart a szerencsétlen elmeháborodott épenséggel semmit enni, csak folyton sir, panaszkodott és oly iszonyuan kiabált, hogy lassanként elérte a parokszizmus legmagasabb fokát. A krízis után való reggel azután elcsöndesedett.

Orvosa és ápolója, akik éjt-napot átvirrasztva a nehéz brokát függöny mögül lesték a nagy beteg uralkodó minden mozdulatát, figyelmesebbekké lettek s látták, hogy a beteg egy lapos ezüst szelenczét szorongat kezében és boldogságtól ragyogó arczal néz abban valamit. Ezt az ezüst szelenczét látták már orvosa és ápolója is, de felnyitni nem tudták, mert kulcsa egy lánczon a beteg nyakában lógott. Most azonban hirtelen előléptek, hogy elvegyék a betegtől a szelenczét, mert rosszat sejtettek. Ottó, őket megpillantva, örömmel kiált: L. grófnő végre nyugodtan aludt. Istennek hála, a krízis elmúlt! Aztán a csodálkozó orvosnak megmutatta az ezüst szelenczét, amelyben egy szem fonnyadt eper volt.

A szelenczét azután gondosan elcsukta és egész napon át nyugodtan viselkedett, sőt evett is. A legesodálatosabb a dologban az, hogy az irgalmas nővérek zárdájában L. grófnő tényleg nagy beteg már néhány napja s hogy éppen a mondott reggelen fordult állapota végleg jóra. S hogy honnan tudta volna ezt meg az elmebeteg uralkodó, mikor egy lelket sem engednek be hozzá, arról környezetének sejtelve sincs. Az idézett lap csak annyit tesz hozzá, hogy esodálatos jelensége kell, hogy legyen a telepatihának. Ki tudja, hátha az is.

Irodalom és művészet.

* **Verne munkái.** A nagy francia regény-író munkáinak illusztrált magyar kiadásából megjelentek a 83—91-ig terjedő füzetek. Be-fejeződik ezekben az Uszó sziget című regény és teljessé válik az Utazás a tenger alatt, a Verne-regények egyik legszebbje. E

kiadást nemcsak az eredeti kiadás kitűnő illusztrációi avatják értékesé, hanem a fordítás gondos volta is, melyre a kiadó Franklin-Társulat különös gondot fordít. Ennek a két regénynek is oly kiváló írók a magyarra átültetői, mint Gaal Mózes és Szász Károly. A derék vállalatot a népszerű író neve mellett diszes nyomdai kiállítása és nagy olcsósága is ajánlja. Egy füzet ára 20 kr., melyek akár egyenként, akár előfizetéssel (5—5 füzetre 1 forinttal megszerezhetők a kiadónál, (Budapest, Egyetem-utca 4.) vagy akár melyik hazai könyvkereskedéstől.

* **Tisztek és asszonyok.** Ily ezimen Farkas Emődtől Bartalits Imre budapesti ezég kiadásában egy csinos és a jóhírű ezégnek becsületére való izléses kiállítású könyv jelent meg. A 144 oldalra terjedő csinos kötet ára 60 krajczár. A kötetben levő elbeszélések könnyen és modern hangon vannak írva. — Olyan olvasmányok, a minőket a mai olvasók szeretnek. A tiszt urak pajkos szerelmeskedése, az asszonyok könnyűvérsége csiklandósan vannak tárgyalva. Az íróban, ki már e modorban több kötetet lépett, sok ötlet van. A ki a könnyebb fajta és az érzékre is ható jól megírt elbeszéléseket szereti, az mulatságát fogja találni a kaviárban sem szűkölködő könyv olvasásában.

* **Aratási Biztosítás.** Egy új biztosítási mód eszméje a rosz termés elleni védekezésére. Irta: Milhoffer Sándor. Kiadja Metzger Béla Kecskeméten. Ára 40 kr.

* **A „Zenélő Magyarország”** zenemű folyóirat ápril 15-iki VIII. füzeté különösen érdekes és szép zeneműveket hoz. Tartalmazza: 1. Grieg Edward „Solvejg. Böleső dala”, műdalt. 2. Yvon Ch. „Musette” Pas de qatrejé. 3. Greizinger Iván „Dal” hegedűre zongora kísérettel. 4. Hartl H. „Albumlap” salondarabját. Ily gazdag választékát és a legújabb zeneművek színe-javát találja meg a jó zene iránt érdeklődő közönség a „Zenélő Magyarország” minden füzetében. Minden füzet 10 oldal zenét ad. Egy-egy füzet ára 22. kr. s előfizetési ára az ép most meginduló II. évfolyamban 60 füzetre 60 oldal zenetartalomnak 1 frt. Előfizethetni a „Zenélő Magyarország” kiadóhivatalában Budapesten, VI. ker. Csengery-utca 62 a., honnan mutatónyiszámot bárhova ingyen és bérmentve küldenek.

CSARNOK.

A „Holló.”

— Irta: Baltazár. —

(Folytatás.)

Ez az ember nemes tudott maradni szemben boldogsága gyilkosával is. Fáklyás cselédség állt kört az udvar közepén, a körön belül egymással szemközt tetőtől talpig vasban Borád Fülöp, Szentpáli Jób könnyű vadászruhában. Rövid, heves volt a tusa. A felhős égen egy villám, alant Jób kardjának rémes villanása; fent egy mennydördés, alant egy szitok, melylyel a sebzett Borád Fülöp a fővényre omlott. A sisakfő és rostély közötti kardélnyi nyíláson hatolt be Jób aczélja, mintha csak a pontosan számító sors vezette volna. A sebesültet felvitték cselédei és Jób távozott, szívében váddal, hogy ime, mégis gyilkos lett.

A nap izgalmaiban kimerült Jób hazatérve, csakhamar álomba szenderült. Álmodott szépet, boldogot; Isten ítélőszéke előtt állott és ott meg lett bocsátva neki a bűn, melylyel magát terhelve érzé; illatos mezőn virágokat szedett menyasszonyi koszorúba; a vízi nymphák s a berek tündérei Amor bűbajos dalát zengték a boldog vőlegénynek. Álmodott s

felébredt. Ébredésénél egy levél várta, Borád Fülöp reszketeg vonásokkal írt levele, melyben gunyos cynizmussal hívja meg, Csák Tildával két hét múlva tartandó lakodalmára.

Szegény Jób, minek ébredél fel? jobb lett volna ugy álmodnod az örökkévalóságot. Temesd el, temesd el másodszer is a reményt!

Nagyban folyik a készülődés a vőlegény s menyasszony házában egyaránt. Örömszárnyakon repesve készítetteti a szép kelengyét a mostoha; Tilda enged magával tenni mindent; szíve, lelke meg van bénulva, meg van ölte szörnyű méreggel, boldogtalansággal. Oda, oda vágyik ő szép fehér ruhában mint a halál menyasszonya, hidegen, érzéketlenül, oda, hol a szomorú füzek nyugtatólag susogják: „nem fáj semmi, nem fáj semmi...”

Végre eljön a nap kérlelhetetlenül; tavaszi pompájában csillogott hegy, völgy erdő, mező; a nap enyhe sugarait ezerszeresen verte vissza a sok ékszer, kard, gyémántos forgó és sisak; meg ott az a két könycesep a szép menyasszony két bánatos szemében. A vidám lakodalmi n/p nem ütközött meg a bánaton, hiszen így van az: a menyasszony siratni szokta a leányságát, szabadságát. A nászmenet megindult a kápolna felé. Menjetek... menjetek eskessétek össze azt a szegény ártatlan leányt az örök bubánattal!

A lakodalmi nap reggelén künn sétált fel s alá Szentpáli Jób a rozszant ősi ház előtti kertben; olykor meg-megállt szeméit beletemeti a kék, párázatos meszeségbe, azon táj felé, a hol temetés van ma, nagy temetés. A boldog idők szép emlékei vissza-visszatértek, — mint Prométeuszhoz a saskeselyű, kitépve egy-egy darabot a szívből, onnan, ahol legvérezőbb, legfájdalmasabb: „Miért is születtem, vagy ha már ezt az átkot reám mérte a sors, miért adott szívet, mely így tudott és tud szeretni? Azután viszik...viszik...Oh! te ragyogó tavaszi nap, miért nem vagy ma egy égető tűz golyó, hogy perzselnéd össze ezt a világot, hadd lenne oly kiégett, kopár, sivatag mint az én lelkem, melyben nincs az öröme, reménynek csak egy parányi hajtása is: Virágos rét, bársony pázsit mért nem vagy egy átokverte térség szuró tövissel, éles kövekkel borítva, hogy sebezned, tépnéd, vágnád lábaim; kikelet langyos fuvalma mért nem vagy vihar, bőszen süvöltő orkán, hogy ragadnál el szilaj futással és szórónád szét tettem darabjait a sziklák között?

...Megkondult a kápolna harangja menyekzőre...temetésre...Megyek...megyek...nem hallgatom...megyek...fenemadár...megyek...tépjük...szagasuk egymást...ez tán jól esik...megyek a szikla csucsra, hol leghajmeresztőbb a hely a tengerszem felett...fészkeben fojtom meg a kősziklai sast...hátha karmolna, szakítana egyet rajtam...megyek oda fel a vakmerő magasba...onnan kaczagok le vérez arczal, szívvvel és lélekkel a könyörtelen égbe!...De nem!...örült voltam...örült voltam...

Nem foglak kísértetni Isten!...Erős leszek...viszem, vonszolom a keresztet, mit reám helyezél megadóan, türelmesen, míg alatta le nem roskadok!

E pillanatban egy vad, de ismerős nyerítés hasította át a léget onnan felülről, hol egy hegy ház a Borád Fülöp faluját Szent-Pálról elválasztja... Egy szilaj mén örült szökésekkel iramlik a szakadékos hegy oldalán alá, testet vonszol magával a kengyelzójánál fogva emberi testet, melyből időnkint féktelen rugással el elszakít egy darabot...jön...közeledik már Jób megismeri a „Holló” az, az eladott kedves harezi mén, az igazságos Isten bosszuálló haragjának végrehajtója s a szétrugdalt szétszórt tagok: Borád Fülöp, Csák Tilda férje...

(Vége. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvénytársaság közlése.

1898. április hó 22-én.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%.	—	120.80	121.30
vasuti beruházási köt. 4 1/2%	—	121.50	122.50
koronajárdék 4%	—	98.75	98.80
regále vált. köt. 4 1/2%	—	100.60	101.35
Osztrák aranyjárdék 4%	—	120.75	121.25
Egységes államkötvény 4 1/2%	—	101.25	101.75
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	—	140.—	141.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	371.—	371.50
Osztrák hitelbank részvény	—	349.50	349.70
Magyaripar- és keresk. bank. r.	—	102.75	103.—

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogban 4%-os sorsj.	—	122.50	123.50
3%-os	—	103.—	104.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3 1/2%-os	—	12.050	121.50
Magyar vörös keresztsorsjegy	—	10.30	10.80
Osztrák	—	20.25	20.75
Olasz	—	12.—	12.50
Bazilika sorsjegy	—	6.70	7.20
Jó-szív	—	3.80	4.20

Pénznekem:

Cs. és kir. arany	—	—	5.65	5.74
20 márkás arany	—	—	11.78	11.82
20 frankos arany	—	—	9.55	9.59
1 Sovereigns	—	—	12.09	12.13

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1898. április 21-én.

Buzát ma gyöngéu kínáltak, a keresletben csak néhány malom vett részt, az irányzat szilárd maradt. Elkelt 14.000 m.m teljes napi, jobb minőségű áruért néhány krral drágább áron.

Egyébb gabonaneműekben csekély volt a forgalom változatlan áron.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki. 100 mm. 76.5 k. 13.63 forinton, 350 mm. 76 k. 13.52 forinton, 400 mm. 73 k. 13.20 forinton, 100 mm. 75.5 k. 13.15 frton, 700 mm. 74.5 k. 13.50 frton, mind három hónapra.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyószám 200.

Béret szünet.

Ma pénteken, 1898. április 22-én:

A szép Meluzina.

Énekes tündérbohózat 11 képben.

Személyek:

Oceánia, a tündérek királynéja	Follinuszné.
Meluzina)	Fai Flóra.
Habooska) leányai	Szabó Irma.
Napsugár — — — —	Halmi Margit.
Robert, provenzei herceg	Bartha István.
Kunigunda, huga — — —	Kiss Irén.
Raymond, ifju gróf — —	Tanay Fr.
Duccibella, Kunigunda komornája	Locsarekné.
Szervaz, egy zárdából elcsapott	
kukta — — — —	Szathmari Á.
Hudri)	Szentes J.
Vudri) csavargók	Rubos Á.
Püspök — — — —	Lendvai Ö.
Hilda, dajka a grófi háznál	Lévai Ilona.
Tündérek. Lovagok. Nép. Alabárdos katonák.	
Törpék. stb.	

Holnap szombaton, április hó 23-án:

Ugyanez.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Kocz Ákos.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Férfi ruhákra

Peruvien, Tricol, Doscin, brassói és gács.

divatposztók

olcsó szabott drakon kaphatók

Szabó Lajos Fiai

üzemnél, 1044

Debreczen, Rózsater.

Spora-féle KLATTAUI világhírű

disz-szegfü.

Kitüntetve: Prága, Bécs, Lyon, Antwerpen, Amsterdamban stb. a legmagasabb díjakkal.

Óriás szegfü

5 drb 4 frt 50 kr. — 10 drb 8 frt.

Disz-szegfü

10 darab 3 frt; 20 darab 5 frt 50 kr., 50 darab 13 frt; 100 darab 25 frt.

Remontan szegfü

10 db 4 frt; 50 db 16 frt; 100 db 30 frt.

Kerti szegfü

10 drb 1 frt; 100 drb 9 frt. Árjegyzékek cseh, német és magyar nyelven ingyen és bérmentve.

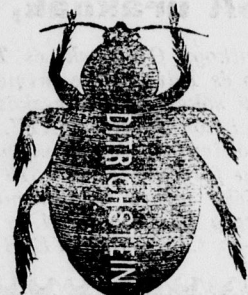
Fr. Spora

szegfü-kivitel KLATTAU (Csehország).

Cs. kir. szab. Ditrichstein-féle

poloskairtó szer

főülmulhatlan hatása a poloskák és ezek petéinek kiirtásánál.

Alkalmazható mindenütt a nélkül, hogy ennek nedvessége folytán a kárpitokon, szöveteken vagy butorokon folt- vagy pocsolyát hátrahagyva. Orvosiilag constatálva, miszerint a szoba levegője disinficiálódik; nem lobbanékony és így a legkitűnőbb poloskairtó szer.

Ára üvegenként ecsettel 40. 75 kr., 1.50, 3 frt. Gummifecskendő 40 kr.

Egyidejűleg ajánlom kis kézi gőzgépemet, melynek segítségével a poloskairtó szer gőze minden poloskafészekbe bevezethető, miáltal tökéletes és alapos kiirtás érhető el. — Ára ezen kis kézi gőzgépnek 2 frt.

Svábbogarak, oroszférgék, molyok és bolhák

legrövidebb idő alatt alaposan kiirtatnak irtópórnál.

1 doboz 40 kr. és 1 frt. — Gummifecskendő drbja 40 kr.

Megrendelések utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett pontosan eszközölte tnek

Ditrichstein Mór, Budapest, VII., Nyár-utca 34. sz.

Elárusítók kerestofnek.

329-10-4

Harmat-Crème

Arcz-szépítő és bőrápoló kenőcs.

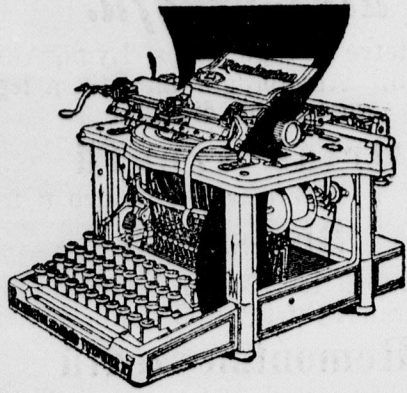
A „Harmat-Crème“ egy teljesen ártatlan (ólom- és higanymentes) nem zsirozó, habszerű szépítő-szer, mely a bőrre kenetve annak üdeséget, lágyaságot, finomságot, szép hamvasságot kölcsönöz s hosszú időre megóvjaa az arcot a megránczosodástól. A bőrbe teljesen fel szívódván, nem hagy ennek felületén semmi zsirosságot, minélfogva nappal is használható. Nem teszi fényessé az arcot, de fehériti azt. Ennélfogva felülmul mindennemű készítményt. Kiváló eredménnyel használható a bőr minden tisztátalanságainál, minők a vörösség, májfolt, sömör, szeplő, apró pattanások, bőrtkák, mitesserek továbbá jól használ bőrröpedéseknél, hámlásnál, valamint napégette vagy szélkifujta arcnál és kéznél.

A „Harmat-Crème“ használatánál az arc szépsége, ifjúságot jellemző hamvassága, sikos puhasága, üdesége igen-igen soká megőrizhető, anélkül, hogy az a szervezetet legesekélyebb káros befolyást gyakorolna.

1 tégely Harmat-Crème ára 50 kr.

Készítő helye:

Mihalovits I. gyógyszerháza a „Kigyó“-hoz Debreczenben.

EREDETI REMINGTON-IRÓGÉPEK

legújabb 1897/98. 7-es számú modell. — Nyomtatásszerű rendkívül szép írás.
Könnyű, pár perc alatt bárki által elsajátítható kezelhetőség.
Háromszoros írásgyorsaság a kézírással szemben.
Egyidejűleg több tiszta másolat készíthető. — Jótállás kitűnő szerkezetért.

Kapcsolatban az Edison által feltalált Mimeograph-fal „Remington” írógéppel irt példányról, 6—800 az eredetitől meg nem különböztethető egészen tiszta levonat nyerhető.

A világhírű 7-es számú Remington-írógép használatban van községeknek, megyéknek, városoknak, a legtöbb miniszteriumban, vasutaknál, ügyvédeknek, ügyészségeknek, körjegyzőknek, pénzintézeteknek, kereskedőknek, gyárakban, magánosoknak, részvénytársaságoknak, így a többi közt az Országos Központi Községi Nyomda Részvénytársaságnál Budapesten

mindenütt teljes megelégedésre!

Kívánatra védkötelezettség nélkül, saját költségünkre küldünk az ország bármely részébe egy 7-es sz. Remington-írógépet díjmentes próbahasználatra és a rendkívüli gyors begyakorolásra ugyancsak saját költségünkre küldjük ki tisztviselőinket.

Kívánatra részletfizetésre is. — Árjegyzék bérmentve és ingyen.

GLOGOVSKI és TÁRSA

az eredeti Remington-írógépek és Edison-Mimeographok kizárólag jogosított eladási telepe
Budapest, V., Erzsébet-tér 16. szám.

Másolat 13540/97.

GLOGOVSKI ÉS TÁRSA uraknak, BUDAPEST.

Remington-féle írógép és Edison-féle mimeograph-iban. V. Minthogy Glogovski és Társa budapesti cég által a tanácsi kiadóhivatalnak hónapokkal ezelőtt kipróbálás végett átengedett Remington-féle írógép és Edison-féle mimeograph-ige használhatónak bizonyult, sőt azon idő alatt szóban forgó gépek által a hatóság részére oly nagymennyiségű sokszorosítás eszközöltetett, hogy ennek folytán tekintélyes összegű megtakarítás éretett el az irodai költségeknél: mindezeknél fogva a f. évi költségvetés XXIV. címének 1. rovatát terhelőleg a Remington-írógép 290 frt, az Edison-féle mimeograph 29 frt 50 krért, a tanácsi kiadóhivatal részére megvételni határozatuk s felhívjuk Glogovski és Társa cég, miszerint a hatóság részére szállított fenti gépekről számlát s a folyóvá leendő 319 frt 50 krról szabályos bélyegű nyugtátványt kiállítani s ezen okiratokat Szeged város tanácsának beküldeni sziveskedjék, minék megtörténte után a gépek ára a postai költségek levonása mellett postautalványon megküldetni fog. Miről Glogovski és Társa cég (Gizella-tér 4. sz. a.) és a számvevőség ezen határozat közlésével értesítetnek. Szeged sz. kir. város tanácsának 1897. évi július hó 1-én t. ü. VÖLGYESSY. Kiadta: P. LFFY IMRE, jegyző.

Nyilvános kijelentés!

Alulírott fényképészeti műintézet elhatározta, hogy — mielőtt művészileg kitűnően kitanított fényképészt elbocsássa és azokat tovább foglalkoztassa — **rövid időre és csak a visszavonásig**, minden haszon vagy nyereségről lemond.

Szállítunk

csak 7 frt 50 krért értékének alig fele, csupán az előállítási árban **egy arcképet életnagyságban**

(melkép)

diszes, elegáns fekete-arany barock-keretben, melynek valódi értéke **legalább 40 frt.**

A legszebb alkalmi ajándék!

Ki tehát óhajtja, hogy saját, vagy felesége, gyermeke, szüleinek, unokáinak vagy más drága, régen elhalt rokonnak vagy barátának diszes arcképet elkészítsük, csupán az illetőnek fényképét be kell küldenie, **bármily alakban** és szállítunk 14 nap alatt oly arcképet, mely az érdeklőre valóban a legnagyobb meglepetést gyakorolja.

Az arckép csomagolását saját árban számítjuk.

Megrendelések a fénykép melléklésével, mely a kész arcképpel sértetlenül vissza-küldetnek, **csak a visszavonásig** fenti ár mellett utóvételre vagy az összeg előleges beküldése mellett eszközöltetnek a

„KOSMOS”

arcképfestő-műintézet által, Bécs, Mariahilferstrasse 116. sz.

Az arckép legkitűnőbb lelkiismeretes kiállításáért és élethű hasonlatáért **teljes jótállást vállalunk.**

Számtalan elismerő- és köszönő iratok nyilvános megtekintés végett mindenkinek rendelkezésre állanak. 292 16—15

Nagyvárad-Szőllősi GŐZSÖRGYÁR

sörarsnoka és vendéglője

KOSSUTH-UTCZA (Kardos-ház.)

Szives tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy nagyvárad-szőllősi gőzsörgyár

sörarsnokát és vendéglőjét

mint kezelő vendéglős átvetem s a Kossuth-utezán (régi Bánky-féle helyiség) udvari helyiséggel és téli kerttel csinosan, ujjonnan felszerelve

1898. április 23-án szombaton

reggel megnyitom. — Este 8 órától a megnyitási ünnepélyen **Kiss Béla** zenekara fog közreműködni.

Fenti sörgyár kiváló LÁSZLÓ-sörét fogom kimérni, valamint tisztán kezelt **kerti és hegyborokról** pontos kiszolgálás mellett, személyes vezetésem alatt legjobban gondoskodom.

Főcélom lesz, hogy m. t. vendégeim igényeit kitűnő és olcsó **házi konyha** által kielégísem. — Elfogadok **havi bérletet** úgy bent, mint házhoz hordva.

Társas ebédek és vacsoráknak külön termek.

Szives pártfogás és tömeges látogatásért esedezik tisztelettel

Dobó Sándor
kezelő vendéglős.

406—2—1